

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

**Λιβανός Παναγιώτης, Μηχ/γος Μηχ/κος, ΚΕ.Π.Ε.Κ. δυτ. Αττικής &
Πελ/σου**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αντικείμενο της εισήγησης αυτής είναι η παρουσίαση των στοιχείων που προκύπτουν από τους ελέγχους που έχει πραγματοποιήσει η Διεύθυνση του Κέντρου Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.Π.Ε.Κ.) δυτικής Αττικής και Πελοποννήσου στην περιοχή αρμοδιότητάς της, δηλαδή στη δυτική Αττική, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανακύκλωσης, ανάκτησης και διαχείρισης υλικών. Τα στοιχεία αφορούν το χρονικό διάστημα της τελευταίας δεκαετίας.

Στην περιοχή αυτή (Ασπρόπυργος, Άνω Λιόσια, Ελευσίνα και Μάνδρα) λειτουργούν αρκετές επιχειρήσεις με αντικείμενο τη συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών, το διαχωρισμό αυτών σε επιμέρους υλικά, την ανάκτηση αυτών και τη διαχείρισή τους. Συνήθεις τέτοιες δραστηριότητες είναι η διαχείριση παλαιών μετάλλων (σκραπ), η απόσυρση παλαιών ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, η ανακύκλωση χάρτου, η απόσυρση οχημάτων, η διαχείριση ελαστικών και καλωδίων και η διαλογή – διαχωρισμός απορριμμάτων (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μεταλλικά υλικά) κλπ.

Σύμφωνα με το αρχείο των επιχειρήσεων που τηρείται στην υπηρεσία, στην περιοχή έχουν δραστηριοποιηθεί την τελευταία δεκαετία 60 επιχειρήσεις σε αυτόν τον κλάδο, αριθμός που μεταβάλλεται καθώς νέες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται ή και άλλες κλείνουν. Η πλειονότητα των επιχειρήσεων είναι εγκατεστημένη στον Ασπρόπυργο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δηλώνονται και καταγράφονται στους ελέγχους, αλλά και σύμφωνα με όσα δηλώνονται στα έντυπα αναγγελίας τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, η πλειονότητα των επιχειρήσεων αυτών απασχολεί έως 6 εργαζόμενους, ενώ 7 επιχειρήσεις απασχολούν πάνω από 50 εργαζόμενους. Ειδικότερα στο δείγμα των 60 αυτών επιχειρήσεων:

Οι 32 από αυτές τις επιχειρήσεις απασχολούν από 0 έως 6 εργαζόμενους

Οι 14 από αυτές απασχολούν από 7 έως 20 εργαζόμενους

Οι 7 από αυτές απασχολούν από 21 έως 50 εργαζόμενους

Οι 7 από αυτές απασχολούν από 51 και άνω εργαζόμενους

Από τους ελέγχους που πραγματοποιούνται στους χώρους εργασίας, παρατηρείται διαφοροποίηση στην εικόνα που παρουσιάζουν αυτές οι επιχειρήσεις. Δηλαδή, ενώ από τη μία πλευρά συναντά κανείς επιχειρήσεις με σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, από την άλλη πλευρά υπάρχουν και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε χώρους που παρουσιάζουν πολλά προβλήματα, υπάρχει ελλιπής εξοπλισμός και εγκαταστάσεις που δεν συνάδουν με τις επιθυμητές συνθήκες εργασίας. Παρόλα αυτά, σε κάθε επιχείρηση παρουσιάζονται κίνδυνοι για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που προκύπτουν από ελλείψεις ή αστοχίες στη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού εργασίας, από σφάλματα στην οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας, από ελλιπή συντονισμό και επίβλεψη της ορθής εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας, από τις ελλείψεις συνθήκες υγιεινής, από ελλείψεις στην εκπαίδευση και ενημέρωση των εργαζομένων.

Σύμφωνα με τα αρχεία της υπηρεσίας, στις παραπάνω επιχειρήσεις έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 216 έλεγχοι, έλεγχοι που πραγματοποιούνται αναλόγως του μεγέθους, της επικινδυνότητας και των ατυχημάτων που συμβαίνουν στις επιχειρήσεις. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν σε προγραμματισμένους ελέγχους για τεχνικά και υγειονομικά θέματα, σε ελέγχους για διερεύνηση αιτίων εργατικών ατυχημάτων και διερεύνησης καταγγελιών. Η μεγάλη πλειονότητα των ελέγχων είναι προγραμματισμένοι τεχνικοί και υγειονομικοί έλεγχοι, ακολουθούν οι έλεγχοι για διερεύνηση ατυχημάτων, ενώ λίγες είναι οι καταγγελίες και επομένως λίγοι οι έλεγχοι που διενεργούνται για διερεύνηση των καταγγελλομένων.

Σε κάθε έλεγχο που πραγματοποιείται συντάσσεται δελτίο ελέγχου, αντίγραφο του οποίου και επιδίδεται στην επιχείρηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Οι πιο κοινές υποδείξεις που έχουν καταγραφεί στα δελτία ελέγχου που έχουν επιδοθεί στις επιχειρήσεις αυτού του κλάδου είναι οι ακόλουθες:

Υποδείξεις που αφορούν στη λειτουργία των μηχανημάτων έργου (Π.Δ.395/94, Π.Δ.89/99, Π.Δ.304/2000, Π.Δ.31/90, ΚΥΑ 15085/593/25-8-2003)

- 1) Τα μηχανήματα έργου (κλαρκ, φορτωτές, γερανοί κλπ) να τα χειρίζονται αδειούχοι χειριστές, βοηθοί χειριστή υπό την επίβλεψη αδειούχου ή για χαμηλής ιπποδύναμης ΜΕ να έχει πραγματοποιηθεί έγγραφη ανάθεση χειρισμού από τον εργοδότη κατόπιν εκπαίδευσης του εργαζόμενου.

- 2) Τα μηχανήματα έργου να φέρουν άδεια κυκλοφορίας, πινακίδα και αποδεικτικά ασφάλισης ή / και τελών χρήσης.
- 3) Τα ανυψωτικά μηχανήματα να φέρουν πιστοποιητικά καταλληλότητας από αναγνωρισμένο φορέα.
- 4) Να υπάρχει διευθέτηση κυκλοφορίας του αυτοκινούμενου εξοπλισμού εργασίας / μηχανημάτων έργου σε συνδυασμό με τις οδούς και διαδρόμους κυκλοφορίας των εργαζομένων.
- 5) Να μην γίνεται αιώρηση / μεταφορά φορτίων πάνω από θέσεις εργασίας και διαδρόμους κυκλοφορίας εργαζομένων.
- 6) Οι γερανογέφυρες να φέρουν πινακίδα με το ονομαστικό φορτίο ανυψωτικής ικανότητας.
- 7) Να υπάρχει ασφαλής συγκράτηση των μεταφερόμενων και ανυψούμενων φορτίων.
- 8) Τα μηχανήματα έργου να φέρουν φωτεινό ή/και ηχητικό σήμα προειδοποίησης.

Υποδείξεις για την ασφαλή χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας (μηχανήματα, εργαλεία, συσκευές) (Π.Δ.395/94, Π.Δ.89/99, Π.Δ.95/78, Π.Δ.16/96)

- 9) Να υπάρχει προστασία από κινούμενα μέρη μηχανών (ράουλα, ταινιόδρομους, ιμάντες, κοπτικά, σχιστικές μηχανές κλπ), δηλαδή να υπάρχουν προφυλακτήρες ή συστήματα που να διακόπτουν τη λειτουργία του εξοπλισμού πριν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες
- 10) ο εξοπλισμός εργασίας να είναι εκτός λειτουργίας κατά την εκτέλεση εργασιών συντήρησης (ρύθμισης ή και καθαρισμού) ή, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να μπορούν να ληφθούν μέτρα που να διασφαλίζουν την ασφάλεια των εργαζομένων,
- 11) ο χειρισμός του εξοπλισμού εργασίας να είναι ασφαλής, δηλαδή, ο χειριστής να μπορεί από τη θέση χειρισμού να διαπιστώσει εάν υπάρχουν εκτιθέμενοι εργαζόμενοι στις επικίνδυνες ζώνες, να υπάρχει σήμα προειδοποίησης πριν την έναρξη λειτουργίας / επανεκκίνησης του εξοπλισμού εργασίας κλπ), ώστε οι εκτιθέμενοι εργαζόμενοι να μπορούν να απομακρυνθούν με ασφάλεια
- 12) να υπάρχουν συστήματα / μηχανισμοί τοπικής διακοπής της λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας

- 13) Να υπάρχουν μέτρα προστασίας έναντι κινδύνου πτώσης από ύψος σε σημεία του εξοπλισμού εργασίας. Ιδιαίτερη αναφορά δίνεται στον κίνδυνο πτώσης πλησίον ανοιγμάτων σε πρέσες, σπαστήρες κλπ.
- 14) Ο εξοπλισμός εργασίας να είναι ευσταθής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται κατά τη χρήση ικριωμάτων και φορητών κλιμάκων.
- 15) Να γίνεται τακτική συντήρηση των συστημάτων εξαερισμού, ιδιαίτερα σε κλειστούς χώρους π.χ. χώροι διαλογής
- 16) Να υπάρχει έλεγχος της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων ή/και το Πρότυπο ΕΛΟΤ HD384 και να μην υπάρχει κίνδυνος επαφής με στοιχεία υπό τάση π.χ. φθαρμένα καλώδια, ακάλυπτοι ηλεκτρικοί πίνακες, καλώδια που διέρχονται από ύδατα κλπ
- 17) Ο εξοπλισμός συγκόλλησης ή/και οξυγονοκοπής να είναι σε άριστη κατάσταση και ασφαλής. Ιδιαίτερα γίνονται υποδείξεις για την ύπαρξη φλογοπαγίδων και βαλβίδων αντεπιστροφής, την ύπαρξη μανόμετρων στις φιάλες, την σταθεροποίηση ή και πρόσδεση των φιαλών, τη διατήρηση των φιαλών σε στεγασμένο χώρο και την ύπαρξη σωληνώσεων (λάστιχα) σε άριστη κατάσταση.
- 18) Οι εργασίες συγκόλλησης να πραγματοποιούνται από άτομα που έχουν κατάλληλη άδεια
- 19) Να λαμβάνονται μέτρα έναντι κινδύνου ανάφλεξης όπου πραγματοποιούνται εργασίες με τη χρήση φλόγας και ενδέχεται στο χώρο να υπάρχουν παράγοντες που να προκαλέσουν ανάφλεξη (π.χ. εταιρείες παλιών μεταλλικών αντικειμένων (σκραπ), απόσυρση οχημάτων κλπ)
- 20) Οι εργασίες συντήρησης να πραγματοποιούνται από εξειδικευμένο προσωπικό. Οι εργαζόμενοι να έχουν κατάλληλη ενημέρωση και πληροφόρηση για τους κινδύνους από τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας.

Υποδείξεις για τις προδιαγραφές των χώρων εργασίας (Π.Δ.16/96, Π.Δ.105/95)

- 21) Οι έξοδοι κινδύνου και οι οδοί κυκλοφορίας να παραμένουν ελεύθερες εμποδίων
- 22) Να υπάρχει σήμανση (σήμανση για τη χρήση μέσων ατομικής προστασίας, εξόδων κινδύνου, οδών κυκλοφορίας, θέσεων μέσων πυρόσβεσης κλπ)
- 23) Να υπάρχουν προσιτά μέσα πυρόσβεσης και οι φορητοί πυροσβεστήρες να είναι αναγομωμένοι

24) Να αντικατασταθούν υαλοπίνακες σε χώρους εργασίας

25) Να υπάρχει καθαρισμός των δαπέδων των χώρων εργασίας, ιδιαίτερως ώστε να προλαμβάνεται ο κίνδυνος ολίσθησης. Αυτό υποδεικνύεται ιδιαίτερα όπου υπάρχει κίνδυνος ολίσθησης πλησίον ανοιγμάτων επιφανειών, τάφρων κλπ

Υποδείξεις για τη χορήγηση και επίβλεψη της χρήσης μέσων ατομικής προστασίας (Π.Δ.396/94, Ν.3850/2010, Π.Δ. 338/01, Π.Δ. 186/95)

26) Να γίνεται χορήγηση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας (υποδήματα ασφάλειας, γάντια, φόρμες προστασίας βραχιόνων, μάσκες προστασίας αναπνοής κλπ). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται για μέσα ατομικής προστασίας έναντι κινδύνων που προκύπτουν από βιολογικούς, χημικούς και φυσικούς παράγοντες.

27) Να πραγματοποιείται διαρκώς επίβλεψη της ορθής χρήσης των μέσων ατομικής προστασίας

Υποδείξεις για θεσμικά θέματα (Ν.3850/2010, Π.Δ. 338/01, Π.Δ. 186/95, Θόρυβος, σκόνη)

28) Να γίνει αναγγελία τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας με κοινοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών

29) Το ωράριο απασχόλησης και παρουσίας του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας να αναγράφεται στην θεωρημένη και αναρτημένη κατάσταση προσωπικού

30) Να τηρείται θεωρημένο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας

31) Ο εργοδότης να λαμβάνει ενυπογράφως γνώση των υποδείξεων που καταγράφουν ο τεχνικός ασφάλειας και ιατρός εργασίας στα θεωρημένα βιβλία υποδείξεων

32) Τα εργατικά ατυχήματα να αναγγέλλονται εντός 24 ωρών στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας

33) Να τηρείται βιβλίο καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων

34) Να υπάρχει Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου ή αυτή να είναι πλήρης και επικαιροποιημένη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πραγματοποίηση εκτίμησης ή/και μετρήσεων φυσικών, χημικών και βιολογικών παραγόντων

Υποδείξεις για θέματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (Ν.3850/2010, Π.Δ.186/95, Π.Δ.16/96, Π.Δ.397/94)

- 35) Να υπάρχουν ατομικοί ιατρικοί φάκελοι των εργαζομένων, με τήρηση του απορρήτου, οι οποίοι θα περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων εξετάσεων υγείας
- 36) Να υπάρχουν βεβαιώσεις καταλληλότητας για τους εργαζόμενους
- 37) Να υπάρχει κατάλογος των εργαζομένων που εκτίθενται σε βιολογικούς παράγοντες
- 38) Να γίνονται απαραίτητοι εμβολιασμοί
- 39) Να υπάρχει παροχή πόσιμου νερού
- 40) Να υπάρχουν αποδυτήρια και αποχωρητήρια κατάλληλα προς χρήση (καθαριότητα, αδιαπότιστο υλικό στο δάπεδο και στους τοίχους)
- 41) Να υπάρχουν ιματιοφυλάκια
- 42) Να υπάρχουν χώροι εστίασης και ανάπαυσης των εργαζομένων
- 43) Να υπάρχει δυνατότητα για ολιγόλεπτη ανάπαυση των εργαζομένων
- 44) Να υπάρχει εκπαίδευση στα θέματα παροχής Α' βοηθειών
- 45) Να υπάρχει φαρμακείο και υλικά Α' βοηθειών
- 46) Να υπάρχει προστασία από τη θερμική καταπόνηση με τη λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων
- 47) Να λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό της μυοσκελετικής καταπόνησης κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων π.χ. εκπαίδευση, οργάνωση εργασίας κλπ

ΕΠΙΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ή και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες απειλείται άμεσος και σοβαρός κίνδυνος ή διαπιστώθηκε παράβαση που οδήγησε στην πρόκληση σοβαρού εργατικού ατυχήματος, στις παραπάνω επιχειρήσεις έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις, δηλαδή ποινή προστίμου.

Μια σταχυολόγηση των συνηθέστερων παραβάσεων που καταγράφηκαν σε 54 πράξεις προστίμου είναι:

Η συνηθέστερη παράβαση είναι αυτή του εδαφίου 2.1 του παραρτήματος II που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 του Π.Δ.395/94, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99 και σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 και 4 του Π.Δ.31/90. Έτσι έχουν επιβληθεί κυρώσεις σε περιπτώσεις όπου έχουν βρεθεί, κατά τον έλεγχο, να χειρίζονται μηχανήματα έργου, όπως περονοφόρα ανυψωτικά, γεραμούς, φορτωτές, τσάπες, γερανογέφυρες εργαζόμενοι που δεν διαθέτουν άδεια χειρισμού, ή ο χειρισμός πραγματοποιείται από βοηθό χειριστή, χωρίς να υπάρχει στο χώρο εργασίας αδειούχος χειριστής που θα ασκεί την υπεύθυνη επίβλεψη του, ή ενώ στην επιχείρηση λειτουργούν και χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία τέτοια ΜΕ, δεν υπάρχει δηλωμένος στις καταστάσεις προσωπικού αδειούχος χειριστής και κανένας από τους εργαζόμενους δεν φέρει αντίστοιχη άδεια.

Άλλες παραβάσεις σχετικές με τη λειτουργία των μηχανημάτων έργου είναι αυτή του άρθρου 4(α) του Π.Δ.395/94, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99 και σε συνδυασμό με την ΚΥΑ 15085/593/25-8-2003, που αφορά στη μη έκδοση πιστοποιητικών ελέγχου καταλληλότητας για τον ανυψωτικό εξοπλισμό (περονοφόρα, γερανογέφυρες, γερανοί, αρπάγες) και της παραγράφου 3.3 του παραρτήματος I του Π.Δ.395/94, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99 και το άρθρο 2 του Π.Δ.304/2000, που αφορά στη μη έκδοση για τα μηχανήματα έργου αδειών κυκλοφορίας, πινακίδων και ασφάλισης.

Παραμένοντας στο θέμα των Μηχανημάτων Έργου, έχουν διαπιστωθεί και άλλες παραβάσεις που αφορούν στη λειτουργία αυτών.

Ειδικότερα έχουν επιβληθεί κυρώσεις για παράβαση του άρθρου 4(α) του Π.Δ.395/94, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99 και σε συνδυασμό με την ΚΥΑ 15085/593/25-8-2003, που αφορά στη μη έκδοση πιστοποιητικών ελέγχου καταλληλότητας για τον ανυψωτικό εξοπλισμό (περονοφόρα, γερανογέφυρες, γερανοί, αρπάγες) και για την παράβαση της παραγράφου 3.3 του παραρτήματος I του Π.Δ.395/94, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99 και το άρθρο 2 του Π.Δ.304/2000, που αφορά στη μη έκδοση για τα μηχανήματα έργου αδειών κυκλοφορίας, πινακίδων και ασφάλισης.

Σχετικά με τους κινδύνους που προέρχονται από τον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό εργασίας, τις διαδικασίες συντήρησης και επίβλεψης χρήσης αυτού του εξοπλισμού έχουν επιβληθεί για παραβάσεις διατάξεων του Π.Δ.395/94 ποινές που αφορούν σε ανασφαλείς διαδικασίες θέσης σε λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας και στην επίβλεψη εργασιών συντήρησης υπό συνθήκες που δεν διασφαλίζουν την ασφάλεια των εργαζομένων.

Πολύ σημαντικές είναι και οι παραβάσεις που έχουν διαπιστωθεί στις επιχειρήσεις του κλάδου αυτού, σχετικά με την ύπαρξη κατάλληλων, οριοθετημένων διαδρόμων κυκλοφορίας για τον αυτοκινούμενο εξοπλισμό εργασίας και τους πεζούς εργαζόμενους και τη διευθέτηση της κυκλοφορίας, . Ειδικότερα έχουν επιβληθεί κυρώσεις που αφορούν σε περιπτώσεις όπου οι διάδρομοι κυκλοφορίας δεν είναι ελεύθεροι εμποδίων, καθώς σε αυτούς είναι τοποθετημένα υλικά, παλέτες κλπ, σε περιπτώσεις όπου οι διάδρομοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων δεν είναι οριοθετημένοι, δεν φέρουν τις προβλεπόμενες διαγραμμίσεις και σημάσεις και γενικά σε περιπτώσεις που έχει διαπιστωθεί ότι οι εργαζόμενοι δεν είναι ασφαλείς, όταν βρίσκονται στις θέσεις εργασίας τους ή όταν κυκλοφορούν, εξαιτίας της κίνησης οχημάτων και αυτοκινούμενου εξοπλισμού εργασίας (κλαρκ, φορτωτές κλπ). (παραβάσεις διατάξεων του Π.Δ.16/96, του Π.Δ.105/95 και του Π.Δ.395/94 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/99).

Παραβάσεις και ελλείψεις σε θέματα υγειονομικού ενδιαφέροντος επίσης έχουν οδηγήσει σε αρκετές περιπτώσεις στην επιβολή κυρώσεων. Συνήθεις τέτοιες παραβάσεις είναι η μη διαμόρφωση χώρου για παροχή Α' βοηθειών (σε επιχειρήσεις όπου ο αριθμός των εργαζομένων υπερβαίνει τους 100), η έλλειψη υλικών για Α' βοήθειες, η έλλειψη ή μη ύπαρξη κατάλληλου χώρου ανάπαυσης των εργαζομένων, η απουσία ιατρικού ελέγχου, εξετάσεων και εμβολιασμών, η μη καταγραφή των αποτελεσμάτων των ιατρικών εξετάσεων στους ατομικούς ιατρικούς φακέλους, η μη ύπαρξη βεβαιώσεων καταλληλότητας εργαζομένων και η μη κοινοποίηση τέτοιων στοιχείων στην υπηρεσία μας, όπως κοινοποίηση ανώνυμων αποτελεσμάτων εξετάσεων (Ν.3850/2010, Π.Δ.186/95).

Η μη σύνταξη Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου ή η ύπαρξη ελλείψεων στην ΓΕΕΚ είναι άλλος ένας τομέας που παρατηρούνται παραβάσεις. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου παρά τις υποδείξεις ο εργοδότης δεν διαθέτει κανενός είδους εκτίμηση των επαγγελματικών κινδύνων ή η εκτίμηση που διαθέτει είναι ελλιπής. Οι ελλείψεις στις περιπτώσεις αυτές αφορούν κυρίως στην εκτίμηση των φυσικών,

χημικών και βιολογικών παραγόντων που στις επιχειρήσεις αυτού του είδους ενδέχεται να ενέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο (Ν.3850/2010, Π.Δ.186/95).

Η μη χρήση μέσων ατομικής προστασίας από τους εργαζόμενους είναι επίσης μία παράβαση για την οποία στις επιχειρήσεις αυτού του κλάδου έχουν επιβληθεί κυρώσεις. Οι παραβάσεις που διαπιστώνονται στο συγκεκριμένο θέμα αφορούν είτε στη μη χορήγηση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας στους εργαζόμενους (Π.Δ.396/94), είτε στην μη επίβλεψη της ορθής χρήσης των μέσων αυτών (Ν.3850/2010). Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην χορήγηση και επίβλεψη της χρήσης μέσων ατομικής προστασίας που σχετίζονται με την έκθεση των εργαζομένων σε βιολογικούς και χημικούς παράγοντες, όπως π.χ. γάντια, φόρμες εργασίας κλπ, όπου η πιθανότητα έκθεσης σε παράγοντες είναι αυξημένη κατά της εργασίες διαχωρισμού απορριμμάτων. Επίσης προσοχή δίνεται και στη χρήση μέσων ατομικής προστασίας, όπως υποδήματα ασφάλειας και κράνη, που προφυλάσσουν τους εργαζόμενους από πλήγματα, πτώσης υλικών κατά τη μεταφορά κλπ.

Για παραβάσεις διατάξεων του Π.Δ.95/78 που αφορούν στις εργασίες και στον εξοπλισμό οξυγονοκοπής έχουν επιβληθεί επίσης Πράξεις Προστήμου. Η παραβάσεις σε αυτόν τον τομέα εστιάζονται στην έλλειψη βαλβίδων αντεπιστροφής στα λάστιχα συσκευών οξυγονοκοπής και στην εσφαλμένη τοποθέτηση – αποθήκευση των φιαλών αερίων.

Για τη μη χρησιμοποίηση υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας έχει διαπιστωθεί παράβαση, όπως επίσης διοικητική κύρωση έχει επιβληθεί για τη μη αναγραφή του ωραρίου απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας στους πίνακες προσωπικού (παραβάσεις διατάξεων του Ν.3850/2010). Επίσης ποινή επιβλήθηκε, διότι ο εργοδότης δεν λάμβανε ενυπογράφως γνώση των υποδείξεων που καταχωρούσε ο τεχνικός ασφάλειας στο ειδικό θεωρημένο βιβλίο υποδείξεων.

Τέλος, ποινές έχουν επιβληθεί για μη αναγγελία εργατικών ατυχημάτων (παράβαση του άρθρου 43 παράγραφος 2(α) του Ν.3850/2010) και για τη μη καταγραφή εργατικού ατυχήματος στο ειδικό βιβλίο ατυχημάτων (παράβαση του άρθρου 43 παράγραφος 2(β) του Ν.3850/2010).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΙΤΙΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Στην υπηρεσία μας έχουν δηλωθεί 54 εργατικά ατυχήματα από τις επιχειρήσεις ανακύκλωσης και διαχείρισης απορριμμάτων.

Είναι βέβαια γνωστό ότι γενικά ο αριθμός των δηλωθέντων εργατικών ατυχημάτων στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας είναι μικρότερος από τον αριθμό των ατυχημάτων που συμβαίνει στην πραγματικότητα. Κάτι τέτοιο ενδεχομένως ισχύει και για τη δήλωση των ατυχημάτων στο συγκεκριμένο κλάδο.

Η διερεύνηση των αιτιών των ατυχημάτων αυτών κατέληξε ότι σε 30 περιπτώσεις υπήρχε έλλειψη στα μέτρα ασφάλειας, επομένως η έκθεση αυτοψίας που συντάχθηκε επέχει θέση μηνυτήριας αναφοράς. Στις υπόλοιπες 24 περιπτώσεις ατυχημάτων δεν διαπιστώθηκε παράβαση διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας (στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνονται τα τροχαία ατυχήματα κατά την μετάβαση ή την αποχώρηση από την εργασία) ή λόγω της φύσης του ατυχήματος δεν απαιτείται η σύνταξη έκθεσης (μη σοβαρά ατυχήματα).

Τρία από τα παραπάνω ατυχήματα ήταν θανατηφόρα.

Μια μελέτη των αιτιών των σοβαρότερων ατυχημάτων καταδεικνύει ότι τα αίτια των ατυχημάτων αυτών μπορούν γενικά να ταξινομηθούν ως εξής :

1) Οι θέσεις εργασίας και οδοί κυκλοφορίας των εργαζομένων βρίσκονται εντός του χώρου κυκλοφορίας και λειτουργίας μηχανημάτων έργου, όπως κλαρκ, φορτωτές, γερανοί κλπ.

Περίπτωση 1. ο εργαζόμενος τη στιγμή που βρισκόταν σε θέση εργασίας (χειρισμός γραμμής παραγωγής), δέχτηκε κτύπημα από το φορτίο που μετέφερε διερχόμενο κλαρκ. Ο χειριστής του κλαρκ δεν είχε άδεια, αλλά ήταν δηλωμένος ως βοηθός χειριστή.

Περίπτωση 2. ο εργαζόμενος κτυπήθηκε από ανυψούμενο μεταφερόμενο φορτίο το οποίο προς στιγμή έχασε ύψος. Ο εργαζόμενος βρισκόταν στο χώρο κάτω από το φορτίο. Ο χειριστής του γερανού ήταν αδειούχος, όμως δεν είχε πλήρη ορατότητα του χώρου κίνησης του φορτίου. Το ατύχημα συνέβη, παρά το γεγονός ότι σύμφωνα με τις μαρτυρίες, υπήρχε εργαζόμενος που έδινε κατευθύνσεις στο χειριστή.

Περίπτωση 3. ο εργαζόμενος πιθανότατα συμπίεστηκε κατά την εκφόρτωση προϊόντων. Την εκφόρτωση πραγματοποιούσε αδειούχος χειριστής κλαρκ. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες, κανείς δεν είδε τον εκτιθέμενο εργαζόμενο, ο οποίος κατά τα φαινόμενα

βρισκόταν ανάμεσα στα φορτία που εκφορτώνονταν με το κλαρκ, στο χώρο κίνησης του κλαρκ.

Περίπτωση 4. πραγματοποιούνταν εργασίες μεταφοράς μεταλλικού ελάσματος με αρπάγη. Στην κατεύθυνση του φορτίου συμμετείχε και εργαζόμενος ο οποίος κρατούσε το μεταλλικό έλασμα και βρισκόταν δίπλα από αυτό. Το μεταλλικό έλασμα έπεσε από την αρπάγη και τον κτύπησε στο πόδι.

Περίπτωση 5. πραγματοποιούνταν μεταφορά ταινιόδρομου, πιθανώς με τη χρήση κλαρκ, αν και αυτό δεν επιβεβαιώθηκε. Ο παθών βρισκόταν δίπλα από τον μεταφερόμενο εξοπλισμό, τον οποίο σύμφωνα με τις μαρτυρίες συγκρατούσε. Ο ταινιόδρομος ανατράπηκε και κτύπησε τον παθόντα. Στην επιχείρηση δεν απασχολούνταν χειριστής κλαρκ.

2) Ο χειρισμός του αυτοκινούμενου εξοπλισμού εργασίας γίνεται από εργαζόμενους χωρίς την απαιτούμενη άδεια

Περίπτωση 1. ο εργαζόμενος χωρίς να διαθέτει την απαιτούμενη άδεια χειρισμού χειριζόταν ανυψωτικό περνοφόρο και σκόπευε να μεταφέρει μεταλλικό σωλήνα. Ο χώρος στον οποίο κινούνταν το κλαρκ ήταν δύο επιπέδων μεταξύ των οποίων υπήρχε ράμπα. Κατά τους χειρισμούς του παθόντα με το κλαρκ, ο ένας τροχός βρέθηκε στο κενό, εκτός ράμπας, και το κλαρκ ανατράπηκε. Ο παθών τραυματίστηκε στην προσπάθειά του να πηδήξει από το κλαρκ.

3) Οι εργασίες συντήρησης/ ρύθμισης / καθαρισμού του εξοπλισμού εργασίας γίνονται χωρίς αυτός να είναι ακινητοποιημένος, χωρίς να έχει διακοπεί η τροφοδοσία του ή να έχουν ληφθεί άλλα μέτρα προστασίας των εκτιθέμενων εργαζομένων.

Περίπτωση 1. Εργαζόμενος εκτελούσε εργασία καθαρισμού τυμπάνου μεταφορικής ταινίας. Ο καθαρισμός γινόταν με τον εξοπλισμό σε λειτουργία. Την εργασία εκτελούσε με τη χρήση ειδικού εργαλείου (ζύστρα). Το εργαλείο παρασύρθηκε από το περιστρεφόμενο τύμπανο και μαζί παρασύρθηκε και το χέρι του με το οποίο κρατούσε την ζύστρα, το οποίο και εγκλωβίστηκε ανάμεσα στο τύμπανο και την ζύστρα.

Περίπτωση 2. Εργαζόμενος εργαζόταν σε μηχάνημα (σχιστικό καλωδίων), που έσχιζε το πλαστικό περίβλημα των καλωδίων για να ανακτηθεί ο χαλκός. Τα κινούμενα στοιχεία δεν έφεραν προστατευτικό κάλυμμα. Κάποια στιγμή παρουσιάστηκε εμπλοκή στο μηχάνημα. Ο χειριστής του μηχανήματος έθεσε την κίνηση των σχιστικών εργαλείων προς αντίστροφη φορά και ο παθών που κρατούσε το καλώδιο στην έξοδο του σχιστικού

μηχανήματος δεν πρόλαβε να απομακρύνει το χέρι το οποίο εγκλωβίστηκε στο σχιστικό μηχάνημα. Ο εργαζόμενος δεν ήταν δηλωμένος.

Περίπτωση 3. κατά την πραγματοποίηση εργασιών συντήρησης είχε διακοπεί η λειτουργία ολόκληρης της γραμμής παραγωγής. Ο παθών πραγματοποιούσε εργασία καθαρισμού εντός σπαστήρα, στο κατώτερο σημείο του οποίου υπάρχουν ψαλίδια. Ο παθών πατούσε πάνω στα ψαλίδια που ήταν ακινητοποιημένα. Ο χειριστής της μονάδας, χωρίς να έχει οπτική επαφή με το, έθεσε σε λειτουργία τη μονάδα. Το πόδι του παθόντα τραυματίστηκε σοβαρά από τον εγκλωβισμό ανάμεσα στα ψαλίδια. Στον σπαστήρα υπήρχε τοπικό σύστημα διακοπής λειτουργίας το οποίο δεν είχε χρησιμοποιηθεί. Αντικρουόμενες απόψεις υπήρξαν σχετικά με την οργάνωση της εργασίας, την παροχή οδηγιών, ενημέρωσης και κατάρτισης

Περίπτωση 4. Ο εργαζόμενος εισήλθε στο σημείο όπου γίνεται η περιτύλιξη των δεμάτων με σύρμα. Η δεματοποίηση κανονικά γίνεται αυτόματα, μέσω αυτόματου μηχανισμού, ο οποίος και περιτυλίγει το δέμα με σύρμα, όμως όταν παρουσιάζεται πρόβλημα αυτό, δηλαδή η σύνδεση των συρμάτων που συγκρατούν το δέμα, γίνεται χειρωνακτικά. Ο παθών εισήλθε στο σημείο της δεματοποίησης μέσω ανοίγματος στη γραμμή παραγωγής το οποίο ενώ έφερε πόρτα με πλέγμα, ο ασφαλιστικός μηχανισμός μέσω του οποίου όταν η θύρα άνοιγε διακόπτεται η λειτουργία του εξοπλισμού, φέρεται να είχε υποστεί βλάβη. Ενώ ο παθών βρισκόταν στο σημείο δεματοποίησης, ο αυτόματος μηχανισμός κινήθηκε και προκάλεσε τον θανάσιμο τραυματισμό του παθόντα.

Περίπτωση 5. Ο εργαζόμενος καθάριζε το χώρο περιμετρικά μιας πρέσας δεματοποίησης υλικών. Κατά την εργασία του ο παθών προσπάθησε να αφαιρέσει κάποια απορρίμματα από το εσωτερικό της πρέσας και μέσα από ένα άνοιγμα που υπήρχε. Καθώς το έμβολο κινήθηκε εγκλώβισε το χέρι του παθόντα. Ο χειριστής της πρέσας σταμάτησε το μηχάνημα και απεγκλώβισε το χέρι του παθόντα.

4) Ακατάλληλα δάπεδα και χώροι εργασίας και κυκλοφορίας

Περίπτωση 1. Για τη μεταφορά ανταλλακτικών εργαλείων στη γραμμή παραγωγής, είχαν αφαιρεθεί σχάρες από το δάπεδο εργασίας, ώστε τα ανταλλακτικά να μεταφερθούν μέσα από το άνοιγμα που δημιουργήθηκε. Οι σχάρες επανατοποθετήθηκαν, όμως δεν σταθεροποιήθηκαν. Ο παθών μετέβη στο σημείο για να ελέγξει τις εργασίες που είχαν πραγματοποιηθεί, και καθώς πάτησε πάνω στη μη σταθεροποιημένη σχάρα, αυτή υποχώρησε και ο παθών έπεσε από ύψος πέντε μέτρων.

Περίπτωση 3. Ο εργαζόμενος για να κερδίσει χρόνο δεν χρησιμοποίησε προβλεπόμενη οδό κυκλοφορίας, αλλά χρησιμοποίησε κάθετη μεταλλική κλίμακα, παρά

το γεγονός ότι κρατούσε σάρωθρο. Κατεβαίνοντας την κλίμακα, γλίστρησε. Όπως δήλωσε φορούσε υποδήματα ασφάλειας.

Περίπτωση 4. Ο εργαζόμενος καθώς βράδιζε σε διάδρομο κυκλοφορίας, κτύπησε από μεγάλο κομμάτι γυαλιού που προεξείχε από διπλανό, στο διάδρομο κυκλοφορίας, χώρο όπου γίνεται η αποσυναρμολόγηση και διαλογή αυτών των υλικών. Δεν υπήρχε επάρκεια χώρου για την διαλογή των υλικών σε συνδυασμό με τις οδούς κυκλοφορίας.

Περίπτωση 5. Ο εργαζόμενος κατέβαινε από κάθετη μεταλλική κλίμακα. Κρατούσε έναν ασύρματο, ενώ σύμφωνα με τις περιγραφές ο χώρος είχε αυξημένη υγρασία και σκόνη που καθιστούσαν τα μεταλλικά σκαλοπάτια ολισθηρά. Ο παθών έπεσε εντός του κλωβού της κάθετης κλίμακας. Φορούσε υποδήματα ασφάλειας.

5) Εργασίες με κίνδυνο ανάφλεξης, χρήση οξυγονοκοπής, χρήση φλόγας

Περίπτωση 1. Ο εργαζόμενος με τη χρήση συσκευής οξυγονοκοπής προσπάθησε να κόψει τμήμα αυτοκινήτου (σωλήνας) το οποίο περιείχε υπολείμματα βενζίνης. Προκλήθηκε ανάφλεξη με αποτέλεσμα να υποστεί ο παθών έγκαυμα. Ο παθών ήταν αδήλωτος. Το ατύχημα δεν αναγγέλθηκε από τον εργοδότη.

Περίπτωση 2. Ο εργαζόμενος εργαζόταν μόνος του, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, σε χώρο της επιχείρησης. Βρέθηκε να φλέγεται από συναδέλφους του που βρίσκονταν στο χώρο, καθώς είχε εκδηλωθεί πυρκαγιά στο χώρο που βρισκόταν. Στο σημείο υπήρχαν εύφλεκτα υλικά (βενζίνη, πλαστικά). Ο εργαζόμενος δεν ήταν δηλωμένος και το ατύχημα συνέβη ημέρα Κυριακή.

6) Πτώση υλικών

Περίπτωση 1. Αφού πραγματοποιηθεί διαλογή υλικών και συγκεκριμένα χαλκού, αυτός οδηγείται σε πρέσσα όπου και διαμορφώνεται σε μπάλες. Οι μπάλες χαλκού μέσω μεταφορικής ταινίας οδηγούνται και απορρίπτονται από ύψος περίπου τριών μέτρων σε χώρο απόρριψης, σχηματίζοντας στοίβα. Μία τέτοια μπάλα κατά την απόρριψή της στη στοίβα, κύλησε και τραυμάτισε τον παθόντα που περνούσε δίπλα από το χώρο απόρριψης. Υπήρχε διαγράμμιση οδού κυκλοφορίας εργαζομένων, όχι όμως κάποιο σταθερό σύστημα π.χ. κιγκλίδωμα, που να αποτρέπει την προσέγγιση εργαζομένων.

7) Ανασφαλής πρόσβαση και παραμονή για την εκτέλεση εργασιών

Περίπτωση 1. Η έξοδος χοάνης κόσκινου απορριμμάτων, σε ύψος δύο περίπου μέτρων, έφραξε. Για την απόφραξη κλήθηκαν δύο εργαζόμενοι οι οποίοι ανυψώθηκαν στο επιθυμητό ύψος πάνω σε παλέτα που προσαρμόστηκε σε κλαρκ. Με τον ίδιο τρόπο ανυψώθηκε και ο παθών για να επιβλέψει την εργασία. Η παλέτα έσπασε με αποτέλεσμα την πτώση του παθόντα. Η επιχείρηση διέθετε ηλεκτροκίνητη ανυψωτική εξέδρα εργασίας, η οποία όμως τη στιγμή που χρειάστηκε ήταν αφόρτιστη.

8) Μη χρήση κατάλληλων εργαλείων και μέσων ατομικής προστασίας

Περίπτωση 1. Ο εργαζόμενος κατά τον καθαρισμό κοπτικών εργαλείων (μαχαίρια) τα οποία τεμαχίζουν τα απορρίμματα που περνούν ανάμεσά τους, προσπάθησε να τραβήξει ένα αντικείμενο που είχε παραμείνει ανάμεσα στα μαχαίρια και καθώς το τράβηξε αυτό αποκολλήθηκε απότομα και ο παθών τραυματίστηκε στα μαχαίρια. Αν και συνήθως ο παθών απομάκρυνε τα ανεπιθύμητα απορρίμματα με κάποιο γάντζο, τη στιγμή του ατυχήματος δεν έκανε χρήση κάποιου εργαλείου. Όπως δήλωσε φορούσε γάντια εργασίας.

Περίπτωση 2. Ο εργαζόμενος προσπάθησε να απομακρύνει ένα κομμάτι ξύλου που προκάλεσε εμπλοκή σε μεταφορική ταινία. Με τη δύναμη που άσκησε για να απομακρύνει το ξύλο, αυτό έσπασε και τραυμάτισε τον παθόντα. Δεν του είχε παρασχεθεί κάποιο εργαλείο.

Περίπτωση 3. Κατά την προσπάθεια καθαρισμού μεταφορικής ταινίας από απορρίμματα, ο παθών κτύπησε το χέρι του σε κάποιο σημείο του μεταλλικού φορέα της μεταφορικής ταινίας. Η μεταφορική ταινία ήταν ακινητοποιημένη. Ο παθών δεν φορούσε γάντια, ούτε χρησιμοποίησε κάποιο εργαλείο.

ΣΧΟΛΙΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κλάδος των επιχειρήσεων ανακύκλωσης και διαχείρισης υλικών παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες ως προς τα προβλήματα στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που παρουσιάζονται. Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στις επιχειρήσεις αυτές, όπως φαίνεται και από τα παραπάνω στοιχεία, εστιάζονται σε αυτά τα προβλήματα.

Ένα από τα χαρακτηριστικά προβλήματα προέρχεται από την διαχείριση των υλικών στους χώρους των επιχειρήσεων. Προβλήματα προκύπτουν στους χώρους εργασίας λόγω της υπερβολικής συγκέντρωσης υλικών, της ανασφαλούς στοιβάξης ή

αποθήκευσης ή από το διασκορπισμό των υλικών πέρα από τους προβλεπόμενους χώρους. Έτσι δημιουργούνται εμπόδια στους διαδρόμους κυκλοφορίας και αυξημένη ολισθηρότητα, κίνδυνος πρόσκρουσης σε αντικείμενα, ενώ στις περιπτώσεις διαχείρισης απορριμμάτων υψηλή συγκέντρωση εστιών ανάπτυξης μικροβίων και δημιουργία εξαιρετικά ανθυγιεινών συνθηκών.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό, όπως προκύπτει από το πλήθος των ατυχημάτων και τις σχετικές υποδείξεις που διαρκώς γίνονται, είναι η διευθέτηση της κυκλοφορίας των αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας σε χώρους όπου εργάζονται ή κινούνται πεζοί εργαζόμενοι. Δηλαδή, στο φαινόμενο της προαναφερθείσας στενότητας χώρου στις θέσεις εργασίας ή στους διαδρόμους κυκλοφορίας, λόγω της συγκέντρωσης υλικών, προστίθεται και το πρόβλημα ότι στους χώρους αυτούς κυκλοφορούν ταυτόχρονα και μηχανήματα έργου. Αποτέλεσμα αυτού είναι ο αυξημένος κίνδυνος ο εργαζόμενος να δεχτεί πλήγμα ή να εγκλωβιστεί ή να συμπιεστεί από έναν εξοπλισμό εργασίας σε χώρους τοποθέτησης ή στοιβαξης υλικών, υπάρχει μειωμένη ορατότητα κατά τους χειρισμούς ενός μηχανήματος έργου ή της κατεύθυνσης ενός φορτίου κλπ.

Επίσης λόγω του μεγέθους των γραμμών παραγωγής (γραμμές παραγωγής με ταινιόδρομους, διαχωριστές, κόσκινα κλπ) είναι πολύ δύσκολο από την κύρια θέση χειρισμού, ο χειριστής να διαπιστώσει εάν υπάρχουν εκτιθέμενα άτομα σε επικίνδυνες ζώνες, δηλαδή κοντά σε κινούμενα μέρη μηχανών. Αυτό δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο στο χειρισμό των γραμμών παραγωγής, αλλά ιδιαίτερα, όπως προκύπτει από το πλήθος των ατυχημάτων σε περιπτώσεις όπου γίνεται συντήρηση, όπου παρουσιάζεται κάποια βλάβη, όπου απαιτείται κάποιος πρόσκαιρος καθαρισμός ή ρύθμιση. Η ύπαρξη προφυλακτήρων, συστημάτων που να διακόπτουν αυτόματα τη λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας πριν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες, τοπικά συστήματα που να διακόπτουν τη λειτουργία του εξοπλισμού, η συντήρηση των συστημάτων αυτών αλλά και οι διαδικασίες εκπαίδευσης, ενημέρωσης και επίβλεψης των εργαζομένων κρίνονται απαραίτητες.

Ένα στοιχείο που χαρακτηρίζει τα εργατικά ατυχήματα που δηλώνονται στον κλάδο αυτό είναι ότι στην πλειοψηφία τους οι παθόντες είναι αλλοδαποί. Ιδιαίτερα αυτό συμβαίνει στα σοβαρά ατυχήματα. Αυτό αντανακλά στο γεγονός ότι στον κλάδο αυτό και ιδιαίτερα στις βαριές εργασίες, απασχολούνται σε μεγάλο ποσοστό αλλοδαποί εργαζόμενοι οι οποίοι και πραγματοποιούν τις εργασίες όπου υπάρχει αυξημένος κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος. Επίσης η ύπαρξη πολλών ατυχημάτων σε βάρος αλλοδαπών εργαζομένων κατά την εκτέλεση εργασιών χρησιμοποίησης και συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας, αλλά και κατά την κατεύθυνση ή χειρισμό φορτίων καταδεικνύει προβλήματα που δημιουργούνται από τις προφανείς δυσχέρειες στην εκπαίδευση, στην ενημέρωση και στο συντονισμό των εργασιών (δυσκολία συνεννόησης).

Φυσικά, ιδιαίτερα σημαντικά, σε αυτού του είδους τις επιχειρήσεις, είναι τα υγειονομικά θέματα. Η εκτίμηση των χημικών, φυσικών και βιολογικών παραγόντων, η παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε αυτούς, τα προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό της έκθεσης στους παράγοντες αυτούς, αλλά και η δημιουργία κατάλληλων υποδομών (χώρος ανάπαυσης, αποδυτήρια, ιματιοφυλάκια) είναι απαραίτητα στοιχεία για τη δημιουργία υγιεινού περιβάλλοντος εργασίας και αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση και στον κλάδο αυτό, υπάρχουν οι κίνδυνοι που μπορεί κάποιος να διαπιστώσει σε κάθε χώρο εργασίας, όπως π.χ. η μη χρήση μέσων ατομικής προστασίας, κίνδυνοι από επαφή με στοιχεία υπό τάση κλπ.

Ένα στοιχείο των μελλοντικών ελέγχων από τα ΚΕΠΕΚ θα είναι πλέον και ο έλεγχος της αδήλωτης εργασίας. Επομένως τόσο οι πίνακες προσωπικού, όσο και το Ειδικό Βιβλίο Καταχώρησης Νεοπροσλαμβανομένου Προσωπικού πρέπει να είναι διαθέσιμα κατά τον έλεγχο από τους Επιθεωρητές Ασφάλειας & Υγείας και πλήρως ενημερωμένα. Κάθε άλλο στοιχείο που αφορά στην πρόσληψη και απασχόληση κάθε εργαζόμενου που απασχολείται στην επιχείρηση πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμο, όπως π.χ. αναγγελίας πρόσληψης, ιδιωτικά συμφωνητικά απασχόλησης κλπ.

Επίσης αυστηροποιείται το πλαίσιο για επιβολή κυρώσεων για συγκεκριμένες παραβάσεις. Ειδικότερα προβλέπεται η άμεση επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις μη ύπαρξης πιστοποιητικού καταλληλότητας ανυψωτικών μηχανημάτων, χειρισμού μηχανημάτων έργου από μη αδειούχους χειριστές, η μη χρήση μέσων ατομικής προστασίας. Στις περιπτώσεις αυτές η επιχείρηση δεν θα έχει καν τη δυνατότητα για παροχή εξηγήσεων. Αυτό σε συνδυασμό με τα νέα αντικειμενικά κριτήρια υπολογισμού του ύψους των επιβαλλόμενων προστίμων, ενδέχεται να επιφέρει μεγάλη επιβάρυνση στις επιχειρήσεις όπου διαπιστώνονται τέτοιες παραβάσεις, όμως μπορεί να αποτελέσει και κίνητρο για την αντιμετώπιση προληπτικά τέτοιων ελλείψεων.

Για την προαγωγή της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, ειδικά σε αυτόν τον κλάδο δραστηριότητας που παρουσιάζει ειδικούς κινδύνους, απαιτείται διαρκής προσπάθεια, τόσο από την πλευρά μας μέσω των ελέγχων που πραγματοποιούμε, όπως επίσης και από όλους τους άλλους εμπλεκόμενους παράγοντες, δηλαδή τις επιχειρήσεις, τους εκπροσώπους των εργαζομένων, τους τεχνικούς ασφάλειας, τους ιατρούς εργασίας, καθώς και από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Επομένως απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση όλων, για τη διαρκή εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας και τη μείωση των κινδύνων στις επιχειρήσεις αυτές.